

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2018-1-14 (Devralma)
Karar Sayısı : 18-13/234-109
Karar Tarihi : 03.05.2018

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Adem BİRCAN,
Şükran KODALAK, Mehmet AYAN

B. RAPORTÖRLER: Çağlar Deniz ATA, Abdullah ATEŞ, Öykü SARIASLAN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Kuraray Co., Ltd.,
Temsilcisi: Av. H. Emre ÖNAL
Büyükdere Cad. Bahar Sokak No 13
34394 Levent İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Kuraray Co., Ltd., PTT Global Chemical Public Company Ltd. ve Sumitomo Corporation arasında bir ortak girişim kurulması işlemine izin verilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 22.03.2018 tarih ve 2369 sayılı ile giren ve eksiklikleri en son 11.04.2018 tarihinde tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 19.04.2018 tarih ve 2018-1-14/Öİ sayılı Devralma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, söz konusu devralma işlemine izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) İlgili başvuruda; Kuraray Co., Ltd. (Kuraray), PTT Global Chemical Public Company Ltd. (PTTGC) ve Smitomo Corporation'ın (Sumitomo) kuracakları ortak girişime izin verilmesi talep edilmiştir.
- (5) Bahse konu işlem, Japonya merkezli özel kimyasal, elyaf ve diğer maddeler üreticisi Kuraray, Tayland merkezli bir petrokimya grubu olan PTTGC ve çeşitli ürünlerin imalat ve ticaretini yapan Japonya merkezli Sumitomo teşebbüsleri arasında yüksek performanslı bir poliamid grubu (PA9T) ve hidrojenlenmiş bir stirenli blok kopolimer grubu (HSBC) ürünlerinin üretiminde faaliyet gösteren tam işlevsel bir ortak girişim (OG) kurulmasına ilişkindir. Kuraray, Sumitomo ve PTTGC (Taraflar) arasında bu hususta (.....) tarihinde Ortak Girişim Anlaşması (OG Anlaşması) imzalanmıştır.
- (6) Anlaşmaya taraf Kuraray ve Sumitomo, kurulacak ortak girişime taraf olması amacıyla ve sadece bu işe özgü olarak bir ortak girişim (Japon OG) kuracak olup, Kuraray Japon OG'ye (.....) oranında ve Sumitomo ise (.....) oranında hissedar olacaktır. Dolayısıyla, kurulacak OG'nin hissedarları Japon OG ve PTTGC olmasına rağmen, Kuraray ve Sumitomo OG'yi dolaylı olarak kontrol edecektir. OG Anlaşması uyarınca, OG'nin iki hissedarı (.....) hisse ile PTTGC ve (.....) hisse ile Japon OG'dir.

- (7) 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması aynı düzenleme uyarınca bir devralma işlemi olarak nitelendirilmektedir. Devralma işleminin 4054 sayılı Kanun 7. maddesi uyarınca değerlendirilmesi için ise 2010/4 sayılı Tebliğ 5. maddesi uyarınca kontrol değişikliği olması gerekmektedir. Bu çerçevede, bahse konu işlemin ortak girişim olması için gereken iki unsur olan, ortak kontrol ve bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini yerine getirilmesi şartlarının incelenmesi gerekmiştir.
- (8) *Ortak Kontrol*: Ortak kontrol sadece hissedarlık yapısıyla değil, karar alma süreci, yönetim mekanizması, şirketin önemli kararlarında veto hakkının varlığı, hukuki/fiili olarak oy haklarının birlikte kullanılması ihtimalleri ve belirleyici oyun (*casting vote* – kesin neticeyi belirleyen oy) yokluğu gibi faktörlerin değerlendirilmesiyle, niceliksel olmaktan çok niteliksel olarak test edilen bir kavramdır.
- (9) Yukarıda bahsedildiği üzere, Kuraray ve Sumitomo kurulacak Japon OG (Kuraray ve Sumitomo kurulacak Japon OG'yi ortaklaşa kontrol edeceklerdir) vasıtasıyla OG'nin (.....)'si üzerinde kontrol sahibi olurken, PTTGC ise (.....)'üne sahip olacaktır. Hisse oranlarındaki bu eşitsizlik OG'nin stratejik kararlarında belli bir hissedarın ağırlığının olup olmadığının değerlendirilmesini gerektirmiş ve OG anlaşmasının ilgili maddeleri incelendiğinde OG'nin kurucuların ortak kontrolünde olduğu kanaatine varılmıştır.
- (10) *Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirme (tam işlevsellik)*: İktisadi bağımsızlık, ortak girişimin, stratejik kararların alınması bakımından taraflarından tamamen ayrı hareket etmesini değil, operasyonel anlamda bağımsız faaliyette bulunabilmesini ifade etmektedir. OG'nin bağımsız iktisadi varlık olup olmadığı, pazarda aktif bir rol üstlenmeye hazır bir durumda olup olmadığıyla ve devamlılık (en azından pazarda kalıcı bir değişiklik meydana getirebilecek kadar devamlı) amacıyla kurulup kurulmadığı ile ilgilidir. OG'nin bağımsız bir iktisadi varlığın faaliyetlerini gerçekleştirebilecek kaynağının bulunması gerekmektedir. Bu kaynaklar günlük işlerini yürütecek bir personel, yönetim, finansman kaynakları, maddi ve gayrimaddi varlıklar olabilir. Ayrıca OG'in kısa sayılabilecek belli bir süre için ya da belli bir proje için kurulmayıp; pazarda kalıcı olmayı hedeflemesi gerekmektedir. Bu bağlamda temel sözleşmelerde, ortak girişimlerin yönetim ve genel kurullarının belirlenme ve çalışma yöntemlerine ilişkin düzenlemelerin olması, ayrıca finansmanının ve hisse devrinin usullerinin ve benzer mali durum unsurlarının tespit edilmiş olması, ortak girişimlerin bağımsız bir teşebbüs olarak faaliyet gösterip karar alabileceğine işaret etmektedir.
- (11) OG sözleşmesi bu doğrultuda incelendiğinde, OG'nin ana şirketlerden bağımsız hareket etmesinin önünde bir engel bulunmadığı tespit edilmiştir. Kurulacak OG'nin özellikle geçiş döneminden sonra ana şirketlerle ilişkileri asgari seviyeye inecek olup, ana şirketleri ile olan ilişkileri baki kalmak kaydıyla bağımsız şekilde ve kimya endüstrisinde faaliyet gösteren diğer şirketler gibi faaliyet gösterecektir.
- (12) Yukarıdaki bilgi ve değerlendirmeler neticesinde, işlemle tam işlevsel bir ortak girişim kurulduğu, dolayısıyla bildirim konu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma niteliğinde olduğu anlaşılmıştır. Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, tarafların cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasındaki ciro eşiklerini aştığı, dolayısıyla işlemin izne tabi olduğu görülmüştür.

- (13) Yukarıda belirtildiği üzere, kurulacak OG, yüksek performanslı poliamidin bir çeşidi olan PA9T ve stiren blok kopolimerlerin bir çeşidi olan hidrojenlenmiş stiren blok kopolimerler (HSBC) ürünlerinin üretim ve tedariki alanında faaliyet gösterecektir. Kurucu ortaklardan Kuraray da OG ile aynı ürünlerin üretim ve tedarikinde faaliyet gösterirken diğer bir kurucu ortak PTTGC ise bu ürünlerin üretiminde girdi olarak kullanılan bütadien ve stiren isimli iki hammaddeyi tedarik etmektedir. Dolayısıyla gerçekleştirilecek işlem neticesinde OG ile ana şirketleri arasında küresel ölçekte hem yatay hem de dikey anlamda örtüşmeler olacaktır. Bu bağlamda planlanan işlem ile küresel ölçekte etkilenecek pazarlar dikey anlamda bütadien ve stiren; yatay anlamda yüksek performanslı poliamid (PA9T) ve hidrojenlenmiş stiren blok kopolimerdir (HSBC).
- (14) OG'nin ana şirketlerinden Kuraray, Sumitomo ve PTTGC'nin hiç biri son üç yılda Türkiye'de bütadien, stiren ve yüksek performanslı poliamid (PA9T) satışı gerçekleştirilmemiştir. Türkiye'de hidrojenlenmiş stiren blok kopolimer (HSBC) pazarında ise OG ana şirketlerinden sadece Kuraray faaliyette bulunmakta olup, Sumitomo ve PTTGC'nin herhangi bir satışı bulunmamaktadır.
- (15) Kuraray'ın ve rakiplerinin Türkiye HSBC pazarındaki satış değerleri ve pazar payları incelenmiş ve 2016 yılı itibarıyla Kuraray'ın satışlarının (.....) ABD Doları, pazar payının ise yaklaşık %(.....) olduğu tespit edilmiştir. Rakip teşebbüslerin satış değerleri ve pazar payları ise; Taiwan Synthetic Rubber Corp. için (.....) ABD Doları ve %(.....), LCY Chemical için (.....) ABD Doları ve %(.....), Versalis için (.....) ABD Doları ve %(.....). Dolayısıyla Kuraray'ın bağlı ortaklığı Kuraray Europe GmbH'nin 2016 yılı HSBC tedarikine yönelik Türkiye'deki pazar payının çok düşük olduğu, rakip teşebbüslerin pazar paylarının ise çok daha yüksek olduğu görülmektedir.
- (16) Planlanan işlem neticesinde, ana şirketler ile OG arasında küresel ölçekte dikey ve yatay ilişkiler bulunsa da, Türkiye açısından tek ilişki kurulacak alan OG ile Kuraray'ın Türkiye'deki hidrojenlenmiş stiren blok kopolimer (HSBC) satışları olacaktır. Kuraray'ın Türkiye'de HSBC pazarındaki düşük pazar payı, güçlü rakipler ve uluslararası arenada faaliyette bulunan yüksek alım gücüne sahip müşterilerin varlığı nedeniyle, planlanan işlem ile ilgili pazarda hakim durum yaratılması riski mevcut değildir. Ayrıca, PTTGC ile OG'nin stiren ve bütadien pazarında küresel ölçekte ve dikey anlamda ilişkisi olmakla birlikte, PTTGC'nin ve OG'nin Türkiye'de bu pazarlarda faaliyetleri bulunmamakta ve bu da hakim durum endişesini ortadan kaldırmaktadır.
- (17) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 13. maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde bahse konu ortak girişim kurulması işleminin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi açısından rekabetçi davranışların koordinasyonu riski taşıyıp taşımadığı yönünde bir değerlendirme yapılmıştır. Bahse konu işlemde, ülkemizde HSBC pazarında ana şirketlerden sadece Kuraray'ın faaliyetinin olması ve bu pazarda son derece düşük pazar payına sahip olması, PTTGC ile OG arasındaki potansiyel dikey ilişkiye konu ürünler bakımından ana teşebbüslerin son üç yılda Türkiye'ye satışlarının bulunmadığı dikkate alınarak koordinasyon riskinin söz konusu olmadığı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (18) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.